

Tehtävä Uudistavan viljelyn e-opistosta

CARBON
ACTION

POHJAVEDEN KORKEUDEN HAVAINNOINTI

Riittämätön kuivatus rajoittaa pellon kasvun parantamista sekä satotason nousua. Kuivatusongelmat voivat johtua puutteellisesta ojituksesta, heikosta maan rakenteesta tai ojituksen toimintahäiriöistä. Tässä seurantatehtävässä selvitetään, jääkö tai nouseeko vesi toisinaan pelloilla ruokamultakerrokseen tai lähelle sitä. Pohjaveden korkeutta voi havainnoida myös pikatestillä, ja voit valita kumman testin teet. Seurantatehtävä on kuitenkin pikatestiä hyödyllisempi.

Valitse yksi kurssilohkoistasi tähän seurantatehtävään ja havainnoi pohjaveden korkeutta sillä. Kaiva lapiolla vähintään kaksi noin 40 sentin syvyisiä kuoppaa lohkon erilaisiin kohtiin. Suositeltavaa on kaivaa useampiakin kuoppia sekä huonosti että hyvin kasvaviin kohtiin, sekä salaojien kohdalle ja salaojien puoliväliin.

Jätä kuopat pellolle ja seuraa vedenpinnan korkeutta niissä märkään aikaan kesällä, syyskaudella ja sulan maan aikaan talvikaudella. Käy katsomassa kuoppia säännöllisesti. Tarkkaile erityisesti muutama päivä sateen jälkeen, miten vesi kuopassa käyttäytyy. Jos vesi pysyy kuopassa useita päiviä sateen jälkeen, ei kuivatus ole riittävä. Jos veden pinta ulottuu useiden päivien ajan ruokamultakerrokseen, on kuivatus jo varsin huono.

Pohjamaan läpäisykykyä voi mitata myös pikatestillä. Sen voi tehdä kaatamalla noin 40

sentin syvyiseen kuoppaan vettä. Mahdollisten halkeamien tulisi olla sulkeutuneita testiä tehdessä, jotta se kertoisi pohjamaan vedenläpäisykyvystä oikein. Pitkäaikaisseuranta antaa luotettavamman käsityksen pellon kuivatuksen tilasta kuin pikatesti.

Lue lisää aiheesta OSMO-hankkeen materiaaleista:

- [Ojaston kunnan havainnointi – Pohjaveden korkeus ja laskuaukosta tuleva vesimäärä](#)
- [Kuivatus kuntoon peltolohko kerrallaan, sivut 12–19](#)

Tehtävä 11.12

Kerro, kumman testin valitsit.

Jos teit pitkäaikaisseurannan, kuvaile havaintojasi jonkun peltokäynnin jälkeen. Montako päivää sateen jälkeen kävit pellolla, mikä oli sademäärä ja miltä kuoppien pohjalla näytti?

Jos teit pikatestin, kerro kuinka nopeasti vesi imeytyi. Vastasiko tulos odotuksiasi kyseisellä lohkolla tai sen osalla?

Skannaa QR-koodi ja suorita tehtävä Uudistavan viljelyn e-opistossa!

Vasemmanpuoleisessa kuvassa maahan kaadettu vesi imeytyy hyvin alaspäin. Oikeanpuoleisessa kuvassa taas maahan kaadettun veden imeytyminen on heikkoa ja vesi virtaa pintavirtailuna. Kuvat: Jukka Rajala.

Tehtävä on alunperin julkaistu Uudistavan viljelyn e-opistossa.

Lue lisää: uudistavaviljely.fi